

Близнята (скорочено)

Іван Липа

В однієї бідної жінки народилися сини-близнята. Якось уночі мати сиділа над колискою дітей і думала про їхню долю.

Раптом біля неї з'явилася людська тінь і сказала, щоб жінка попросила у Долі для своїх дітей усе, що хоче.

Мати побажала, щоб діти не знали бідності, були щасливими й принесли щастя іншим: один — сучасним людям, інший — майбутнім.

Доля вклала в душу одного хлопчика розуміння людських пристрастей і подарувала три яблучка — скляне, золоте й райське. Другому синові Доля дала глибоку допитливість і подарувала маленьку земну кулю.

Діти підрости. Перший був балакучим, веселим, допитливим, а другий — мовчазним, спокійним, замисленим. Коли хлопці вирости, допитливий помандрував світом, а веселий збудував палату, але не просту, а з різними дивами. Цілий день стояла юрба, оглядала будівлю й весело реготала. Усі були задоволені й ніби щасливі, лвили господаря. А коли хтось залишався невеселим, його запрошували до покоїв. Там було на що подивитися — і на кімнати у формі гарбуза чи дзвіниці, і на собачок, одягнених як люди, і на мавп, і на акваріуми, і на слуг, що літали, як вихор.

Якщо людей меншало, господар додавав до палати щось нове, ходив по ярмарках, запрошуючи подивитися на дива. Ціла країна мала і того втіху. Але це ще не все. Були в палатах три кімнати, в яких висіло по яблучку. Хто б найсумніший туди не заходив, виходив веселим та задоволеним. Мовчазний ставав говірким, обережний — відважним, журливий — сміхотливим.

Жили люди, приходили в палату, були щасливі та веселі. І не помітили, як сусідній цар крок за кроком захоплював їхню землю, поки й не заволодів усією країною. Палату спалили, господар помер із горя, а держава опинилась у неволі. Щастя батьків обернулось нещастям для дітей. Менший брат мандрував світом, пізнав природу, людей. Коли повернувся додому, то побачив, що його народ поневолений чужинцями. В одному селі почув казку про чарівні барабан, млинок і шаблю, які можуть допомогти врятувати народ від рабства. Відшукати ці речі здатні двоє чорних, що літають — оглядають, двоє сірих, що гризуть — шукають, та двоє рудих, що нюшать — приносять. Молодший брат зрозумів значення казки й розгадав загадку. Дістав двох воронят, двох сірих щуренят і двох собачат. Вигодував їх, навчив людської мови та й сам їхньої навчився. Щодня став посилати двох воронів на схід і на захід, щоб знати, що діється у світі і як можна повернути волю своєму народові.

Ворони, шури й собаки здобули в Британському королівстві чарівний млинок, у Китайському царстві — чарівний барабан, з якого під гучний дріб вискакують озброєні козаки. Шаблю, з якою нікого й нічого не будеш боятися, мудрий брат дістав із допомогою океанського царя.

Поставив мудрий брат чарівний млинок, той закрутився від вітру — і все змінилося: сліпі стали зрячими, глухі стали чути, німі заговорили, бідні стали багатими, а нещасливі — щасливими. І зрозуміли, що всі вони знаходяться в неволі. Кинулись до зброї — а її немає. Мудрий брат ударив у барабан, з'явилися козаки, побороти ворогів у фортеці, але й самі не повернулися, бо затрималися в чарівних яблуневих садах, які вирости з яблук старшого брата. Тоді мудрий молодший брат узяв шаблю й пішов їх визволяти. Та й сам заснув. Розбудила його чарівна земна куля, подарована Долею. Викорчував він шаблею сад, розбудив усіх барабанним боем, прогнав разом із військом чужинців. Народ став вільним, і сам мудрий брат із старого чоловіка перетворився на прекрасного юнака.

Критика, коментарі до твору, пояснення (стисло):

Казка І. Липи навчає, що щастя людей — не пише в забавах і задоволенні власних потреб. Перш за все необхідна воля — як особиста, так і народу, держави в цілому. Вигадані події, фантастичні речі допомагають досягнути важливі істини, такі як любов до батьківщини, необхідність свободи й турботи про майбутнє.